

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат: Мирослава Максимовић

Тема: Психолошки профил помагача

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовao комисију Наставно научно веће Филозофског факултета у Новом Саду на седници одржаној 13. 09. 2013. године.</p> <p>2. Састав комисије са знаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: Др Снежана Миленковић, ред. проф. за ужу научну област Психологија, изабрана 22. 05. 2003., Филозофски факултет у Новом Саду Др Иван Јерковић, ред. проф. за ужу научну област Психологија, изабран 28.03.2013. Филозофски факултет у Новом Саду Др Јелена Шакотић-Курбалија, доцент за ужу научну област Психологија, изабрана 15. 03. 2012. Филозофски факултет у Новом Саду Др Панта Ковачевић, ванред. проф. за ужу научну област Психологија, изабран 16.12.1993, Филозофски факултет Универзитета у Београду; 01.10.2010, Факултет за медије и комуникације, Универзитет Сингидунум, Београд</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Мирослава, Здравко, Максимовић</p> <p>2. Датум рођења, општина, држава: 12. 05. 1956. Ваљево, Србија.</p> <p>3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив Филозофски факултет, Универзитет у Београду, студијски програм за психологију, дипломирани психолог</p> <p>4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија Пријављена докторска дисертација у априлу 2006. на Одсеку за психологију Филозофског факултета у Новом Саду. Наставно научно веће Филозофског факултета у Новом Саду је прихватило тему на седници одржаној 03. 07. 2006. године</p> <p>5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране: Универзитет у Београду, Филозофски факултет, Магистарски рад из области клиничке психологије под насловом: "Екопсихолошки модел личности и психички поремећаји", одбрањен 10. 01. 2001.</p> <p>6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Психологија</p>
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: Психолошки профил помагача
IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
<p>Навести кратак садржај са знаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл. Докторска дисертација се састоји из Увода и две веће целине – Теоријског и Емпиријског дела. Кратак садржај поглавља: Увод (стр. 5 до 9). – дат је шири контекст предмета истраживања приказаног овим радом;</p>

I Теоријски део (стр. 10. до 91.) –фокусиран је на кључне појмове спроведеног истраживања, и чине га два поглавља:

- (1.) *Основни концепти професионалног помагања* (са подпоглављима:
1.Професионални помагачи – основни концепти; 2.Дефиниција професионалног помагања; 3.Личност професионалних помагача; 4.Карактеристике успешног помагања; 5.Карактеристике успешног помагача; 6.Разумевање људског понашања; 7.Потребе и мотивација помагача за избор помажућих професије; 8.Културолошки дискурс помагача: културална сензитивност; 9.Етички дискурс помагача - кодови професионалне етике и стандарди праксе; 10.Религијски и спиритуални дискурс помагача); и
- (2.) *Кључни аспекти помагачког односа* (у оквиру ког су подпоглавља:
1.Емпатија и саосећајност; 2. Резилијентност; 3.Саосећајни/емпатски замор и burnout)

У сваком од ових поглавља/подпоглавља су размотрене дефиниције датих појмова, приказани су различити теоријски приступи и дат је преглед досадашњих емпиријских истраживања.

II Емпиријски део (стр. 92. до 189.) садржи шест поглавља:

- (1.) *Метод* (са подпоглављима: 1. Предмет и проблем истраживања; 2 Циљеви и хипотезе истраживања; 3. Варијабле истраживања; 4. Примењени инструменти; 5.Узорак истраживања; 6. Методе статистичка обраде)
- (2.) *Резултати истраживања*
- (3.) *Дискусија резултата*
- (4.) *Завршна разматрања*
- (5.) *Литература*
- (6.) *Прилози*

Приказ резултата, и њихова накнадна дискусија, су организовани у складу са постављеним циљевима истраживања. У Завршним разматрањима су интегрисани сви претходно наведени резултати и сагледани у односу на досадашња сазнања у овој области.

Докторска дисертација садржи 9 поглавља, 196 страница, 31 табелу, 184 референце и 5 прилога.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Теоријски део рада обухвата све релевантне теме за разумевање проблема истраживања; представљена су теоријска разматрања и емпиријска истраживања од значаја за тему.

У *Емпиријском делу* тезе је образложен проблем истраживања, образложене су хипотезе, детаљно су описани коришћени инструменти, процедура прикупљања података, карактеристике узорка и критеријуми избор испитаника; чиме је омогућено поређење добијених резултата са резултатима будућих истраживања. Статистичке анализе којима су тестиране хипотезе су у потпуности примерене прикупљеним подацима, а добијени резултати садрже низ значајних налаза – о постојању специфичног психолошког профила помагача, као и о постојању значајних разлика између различитих група помагача.

Дискусија је написана са правом мером коју диктирају резултати. Изложена је прегледно, подељена у више одељака којима се у потпуности одговара на постављене циљеве истраживања. Рад се завршава навођењем ограничења спроведеног истраживања на основу којих се могу извући корисне смернице за даља истраживања.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са СЦИ листе односно са листе министарства

надлежног за науку када су у питању друштвено-хуманистичке науке. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Резултати истраживања указују на:

- а) постојање специфичног психолошког профила помагача, тј. заједничких карактеристика помагача које не зависе од професије којој припадају и земље порекла; *кооперативност, саосећајно задовољство и зависност од награде* се у психолошком профилу помагача издвајају као варијабле које значајно диференцирају помагаче и „непомагаче“ (групу за поређење),
- б) постојање значајних разлика између различитих група помагача из Србије (психолога, психијатара, лекара, социјалних радника и свештеника) - у односу на *кооперативност, само-трансценденцију, емпатију, саосећајно задовољство и burnout*,
- ц) постојање значајних разлика између различитих група помагача (психолога, лекара/психијатара и социјалних радника) који се разликују по земљи порекла – у односу на *потрагу за новим, само-усмереност, емоционалну регулацију и оптимизам*.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Резултати истраживања су приказани и тумачени прегледно и исцрпно.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме
Дисертација је написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме, такође и са Извештајем о оцени докторске дисертације који је Наставно-научно веће Филозофског факултета усвојило на седници 16.11.2012. У складу са тада датим примедбама нарација аутора саображена је академском стилу писања и експлицитније елаборирана теоријска полазишта за истраживање. Завршно поглавље тезе даје релевантан осврт на претходна теоријска разматрања и њихов однос са емпиријским резултатима добијеним радом на тези. Табеле су употпуњене и дате на прегледан начин и садрже статистичке показатеље потребне за разумевање добијених резултата. Табеларно приказани резултати су дискутовани на одговарајућем месту. Делови узорка који су испитивани добили су адекватно називље, у складу са њиховим стварним методолошким статусом. Обрада података је употпуњена релеватним статистичким показатељима. У прилогу дисертације наведени су подаци од значаја за праћење текста, који нису могли бити уврштени у сам текст дисертације. Навођење коришћених извора и цитата аутора је изведено на стандардан начин.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе
Дисертација садржи све битне елементе.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци
Прегледом литературе о професионалним помагачима, увиђа се да не постоји јединствена теорија, као ни истраживања која су се бавила различитим категоријама помагача на свеобухватан начин. У истраживањима и литератури о помагању, у најмањој мери су присутне теме везане за *духовну и спиритуалну димензију*, мада су о њеном значају за ментално и физичко здравље говорили бројни аутори, који сматрају да, у складу са новом парадигмом о професионалним помагачима, професионалци треба да прихвате нови помагачки дискурс који интегрисе био-психо-социјално-спиритуалне аспекте људског функционисања. У том смислу, истраживање приказано овом дисертацијом спада у пионирска истраживања. Улазак у ову, недовољно испитану област професионалног помагања, и провера постојања психолошког профила професионалног помагача, представља не само теоријски научни допринос, већ има и значајне практичне импликације. Истраживањем су обухваћене *психолошке карактеристике* припадника различитих помагачких професија - психолога, психијатара, лекара, социјалних радника и свештеника, *ресурси помагача* - резилијентност, емпатија и саосећање, као и *позитивне и негативне последице* професионалног помагања. Такође, спроведеним истраживањем су први пут у нашој земљи у популацију професионалних помагача, заједно са психолозима, лекарима психијатрима и социјалним радницима, укључени и свештеници.

4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања
Примењени упитници нису стандардизовани на нашој популацији, а поједине субскеале су показале мање задовољавајући ниво поузданости. Такође, већи узорак испитаника би обезбедио значајнију стабилност процена. Међутим, не сме се губити из вида да је реч о пионирском истраживању у овој области, које даје значајну основу будућим истраживањима. Ови недостаци не умањују значајно вредност добијених резултата и изведене закључке.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:

Да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Снежана Миленковић, редовни професор

Др Иван Јерковић, редовни професор

Др Панга Ковачевић, ванредни професор

Др Јелена Шакотић-Курбалија, доцент

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.